

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฎ
สารบัญแผนภูมิ	จ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ขอบเขต	3
นิยามศัพท์	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดเกี่ยวกับบทบาท	8
แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล	9
โครงการที่เกี่ยวกับการลดการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชของสำนักงาน	15
เกษตรจังหวัดเชียงใหม่ และสำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคเหนือ	
แนวคิดเกี่ยวกับวิธีการต่างๆ ที่นำไปสู่แนวทางลดการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช	21
ประเภทของสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช	22
ผลกระทบที่เกิดจากการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช	23
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	25

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	29
ประชากรที่ใช้	29
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	29
การรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล	31
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล และอภิปรายผล	35
ข้อมูลพื้นฐานในด้านต่างๆ	37
ข้อมูลบทบาทในด้านต่างๆ ของผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ประจำตำบล	64
ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับบทบาทของผู้ผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล	76
ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของผู้ผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี การเกษตรประจำตำบล	80
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	83
สรุปผลการวิจัย	83
อภิปรายผลการวิจัย	91
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย	103
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	105
บรรณานุกรม	106
ภาคผนวก	111
ก. แบบสอบถาม	111
ข. การทดสอบหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	122

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
ก. ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชของประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2530-2544	124
ง. การตรวจหาระดับความเป็นพิษอันเนื่องมาจากการใช้สารเคมีป้องกันกำจัด ศัตรูพืช	126
ประวัติผู้เขียน	127

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1. อายุของผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล	37
2. เพศของผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล	38
3. สถานภาพสมรสของผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล	38
4. ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล	39
5. ภูมิลำเนาปัจจุบันของผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล	40
6. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล	41
7. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประจำตำบลในพื้นที่ รับผิดชอบ	42
8. จำนวนตำบลที่รับผิดชอบของผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล	43
9. จำนวนหมู่บ้านที่รับผิดชอบของผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล	44
10. จำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่รับผิดชอบของผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ประจำตำบล	45
11. อาชีพเสริมทางการเกษตรของผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล	45
12. พืชที่ปลูกในการประกอบอาชีพเสริมทางเกษตรของผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี การเกษตรประจำตำบล	46
13. แนวทางและวิธีการอื่นๆ ที่ใช้ลดการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชในการประกอบอาชีพ เสริมทางการเกษตร	47
14. จำนวนชนิดของพืชหลักที่ปลูกในพื้นที่รับผิดชอบของผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล	48
15. ชนิดของพืชหลักที่ปลูกในพื้นที่รับผิดชอบของผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี การเกษตรประจำตำบล	49
16. ชนิดของพืชหลักที่มีการส่งเสริมให้เกษตรกรลดการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชของ ผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดการเกษตรประจำตำบล	50
17. ประสบการณ์ในการส่งเสริมให้เกษตรกรลดการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชของ ผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล	51

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตาราง	หน้า
18. การเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับเรื่องการลดการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา (ก.ค 2543-ก.ค 2544) ของผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล	52
19. แหล่งความรู้เกี่ยวกับการลดการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชของผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล	53
20. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความตระหนักของเกษตรกร ในพื้นที่รับผิดชอบต่อพิษภัยจากสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชของผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล	54
21. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของเกษตรกรในการลดการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ของผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล	55
22. วิธีการและแนวทางที่ใช้ส่งเสริมให้เกษตรกรลดการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช	56
23. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเข้าใจของเกษตรกรในการลดการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชในพื้นที่รับผิดชอบของผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล	57
24. ความคิดเห็นของผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลเกี่ยวกับการนำเอาแนวทางที่ได้จากการส่งเสริมการลดการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชไปใช้ปฏิบัติจริงของเกษตรกร	58
25. การตรวจเลือดของเกษตรกรเพื่อหาระดับความเป็นพิษอันเนื่องมาจากการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชในพื้นที่รับผิดชอบ	59
26. ความรู้ ความเข้าใจในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชของผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล	61
27. ความรู้ ความเข้าใจในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชเป็นรายข้อ	62
28. ค่าเฉลี่ยระดับบทบาทของผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ในด้านการเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้	66
29. ค่าเฉลี่ยระดับบทบาทของผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ในด้านการเป็นผู้กระตุ้นให้เกษตรกรรู้ปัญหาและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา	70

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตาราง	หน้า
30. ค่าเฉลี่ยระดับบทบาทของผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ในด้านการเป็นผู้ประสานงานและให้บริการ	74
31. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้งหมดกับตัวแปรตาม	76
32. ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอนโดยสรุป	77
33. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ประจำตำบลในการปฏิบัติงานส่งเสริมให้เกษตรกร ลดการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช	80
34. การทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	122
35. ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชของประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2530-2544	124
36. การตรวจหาระดับความเป็นพิษอันเนื่องมาจากการ ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช	126

ตารางแผนภูมิ

ตาราง		หน้า
แผนภูมิ ก	รูปภาพแสดงขบวนการถ่ายทอดแบบมีส่วนร่วมของหมู่บ้าน ไอ พี เอ็ม	17
แผนภูมิ ข	กราฟแสดงปริมาณและมูลค่าการนำเข้าสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชของประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2530-2544	125